

SUOMEN TEATTERIT
FINLANDS TEATRAR

MÅL FÖR
RIKSDAGSVALET
2027

Levande scenkonst för alla

– nu och i framtiden

I denna broschyr presenterar vi våra valteman
och förslag till åtgärder inför riksdagsvalet.
Läs mer om åtgärderna i den separata bilagan.

TEMA 1:

EN KURSÄNDRING I KULTUR- FINANSIERINGEN

FINANSIERINGEN av den finländska scenkonsten vilar på tre grundpelare: biljettintäkter, kommunal finansiering och statligt stöd. Offentligt stöd gör det möjligt att hålla biljettpriserna på en tillgänglig nivå för publiken, att betala löner enligt kollektivavtal och att skapa högkvalitativ konst i hela landet.

Under de senaste åren har den statliga finansieringen minskat avsevärt och mervärdesskatten på teaterbiljetter höjts. Under nästa regeringsperiod behöver därför finansieringsbasen för kulturen stärkas. Det finns också potential att öka den privata finansieringen, och lagstiftningen om avdragsrätt för donationer bör utvecklas vidare.

Det är viktigt att finansieringssystemen tar hänsyn till nya verksamhetsformer. Vid sidan av statsandelssystemet för scenkonst behöver man också identifiera rollen och behoven hos produktionscentrum och andra förmedlande strukturer inom scenkonsten.

Målet att höja kulturbudgeten till en procent av statsbudgeten ska fortsatt vara ett mål över regeringsperioderna. Tillräckligt offentligt stöd tryggar konstens frihet och möjliggör dess utveckling.

Målet att höja kulturbudgeten till en procent av statsbudgeten ska fortsatt vara ett mål över regeringsperioderna.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG:

- En **ökning på 5 miljoner euro** till statsandelssystemet för scenkonst för att täcka underskottet i årsverken
-

- **Sänkt mervärdesskatt** på teaterbiljetter och andra kulturprodukter
-

- Avdragsrätt för privata donationer till kultur **på samma nivå som för högskolor**
-

- **Höjning av den skattefria nivån** för kultur- och idrottsförmåner
-

- **En egen finansieringsmodell** för produktionscentrum och andra förmedlande strukturer inom scenkonsten
-

TEMA 2:

SCENKONST FÖR BARN OCH UNGA

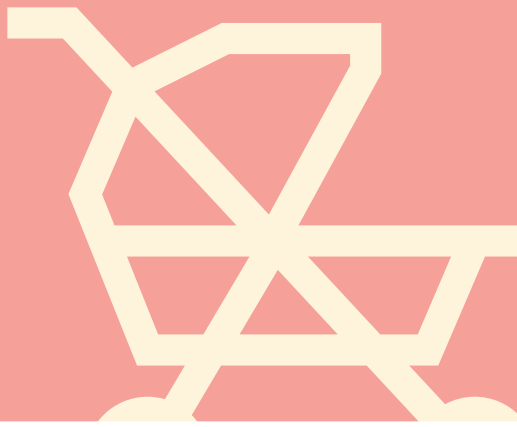
"IDEN KULTURPOLITISKA redogörelse som riksdagen godkänt konstateras att en mångsidig och tillgänglig kultur är en rätt för alla. Kulturen tillhör alla, oberoende av bakgrund, språk, bostadsort, ålder eller ekonomiska resurser."

Coronakrisen och ekonomiskt svåra år har lett till en bestående brist på konstupplevelser för barn i Finland. Det finns högklassig professionell scenkonst för barn och unga runt om i landet, men alla har inte möjlighet att ta del av den tillsammans med sin familj. Därför är det viktigt att scenkonst kan erbjudas som en del av daghemmens och skolornas verksamhet.

Levande scenkonst stärker enligt forskning empati, gemenskap och interaktionsförmåga. I en vardag präglad av digitala miljöer och skärmar behövs fler mänskliga möten och upplevelser som stimulerar fantasin. Upplevelser av teater, dans och cirkus stärker den psykiska hälsan och erbjuder mångsidiga identifikationsytor för unga som formar sin identitet.

Levande scenkonst stärker enligt forskning empati.

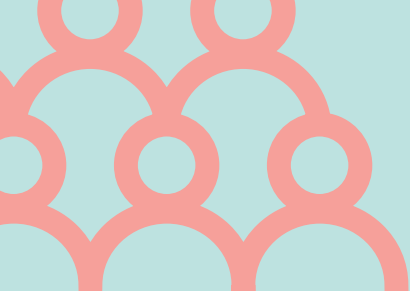

ÅTGÄRDSFÖRSLAG:

- En reserverad andel av finansieringen för positiv särbehandling ska användas för **inköp av föreställningar till daghem och skolor**
-
- Finansieringen och verksamheten för programmet **Konsttestarna** ska tryggas och göras permanent med statligt stöd

Kultur stärker
också samhällets
krisresiliens.

TEMA 3:

TEATERN STÄRKER DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

EU:S KULTURMINISTRAR undertecknade i november 2025 en gemensam deklARATION som lyfter fram konstens och kulturens roll som en central del av demokratiska samhällen. Kultur stärker också samhällets krisresiliens. Under Rysslands anfallskrig mot Ukraina har vi sett hur kulturen blivit måltavla, när bland annat teatrar och museer angripits i syfte att bryta landets nationella och kulturella identitet.

Levande kultur i Finland är en central del av den nationella identiteten, försvarsviljan och demokratin. Scenkonsten och kulturlivet i stort bör ses som en del av samhällets övergripande säkerhet. Om försvarsutgifterna ökar betydligt framöver bör en del av ökningen också riktas till kulturens finansiering.

I Finland finns ett rikstäckande nätverk av professionella teatrar som måste värnas. Det är viktigt att människor har möjlighet att uppleva scenkonst som produceras av professionella aktörer nära hemorten. Regionala teatrar lyfter lokala teman och stärker områdenas attraktionskraft. Om en teater eller annan kulturinstitution lägger ner sin verksamhet påverkar det hela regionen negativt.

Ur ett regionalt perspektiv blir skillnaderna i Finland allt större. Invånarna i östra och norra Finland samt i mindre landskapsstäder måste även framöver ha tillgång till sina professionella teatrar. Det handlar om ett gott liv och om samhällets beredskap.

I de större städerna ökar andelen invånare med andra språk än finska och svenska. Framöver är det viktigt att scenkonsten kan spegla hela Finlands befolkning och nå publikgrupper med olika bakgrund.

Den finländska scenkonsten behöver också internationella kontakter. Att underlätta internationellt samarbete och gästspel stärker Finlands ställning globalt. Genom att undanröja skattemässiga hinder och säkerställa tillräcklig offentlig finansiering kan branschen utvecklas och nå nya publikgrupper.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG:

- **Stärka modeller för gästspel och samarbete,** till exempel genom att fortsätta satsningen *Nya klassiker*

- Undervisnings- och kulturministeriet bör utreda den **kritiska infrastrukturen inom kultursektorn**

- **Underlätta internationella gästspel** genom ändringar i källbeskattningen

- **Tilläggsfinansiering för att nå publik på olika språk** och utveckla teatrarnas repertoarer

BAKGRUND

Finland är ett teaterland.

Finländsk teater, dans, cirkus och opera samlar årligen en publik på 3–4 miljoner. Det är viktigt att alla i Finland – oavsett ålder, bostadsort eller bakgrund – även i fortsättningen har möjlighet att ta del av levande scenkonst.

För att detta ska vara möjligt också på 2030-talet behövs det en tydlig förståelse för kulturens betydelse i samhället i riksdagsvalet 2027 och därefter. Också ett genomförande av den kulturpolitiska redogörelsen samt en kursändring i kulturfinansieringen.

Finlands Teatrar rf (STEFI) är en intresse- bevaknings- och arbetsgivarorganisation för professionella aktörer inom scenkonsten i Finland. Vi arbetar för att trygga våra medlemmars verksamhetsförutsättningar och för att möjliggöra högklassig teater, dans och cirkus i Finland. Våra medlemmar omfattar över 70 finländska professionella teatrar samt dans- och cirkusorganisationer.

www.suomenteatterit.fi

Mer information:

Finlands Teatrar rf
Kaisa Paavolainen, verkställande direktör
kaisa.paavolainen@suomenteatterit.fi
tfn 040 518 0698